

ЗМІСТ

Філософія

Вашкевич В.	
Інформаційне суспільство і історична свідомість особистості.....	5
Загарницька І.	
Мова – Культура – Нація.....	14
Половіна О.	
Дослідження питання розвитку в особистості естетичного ставлення до природи в античній філософії.....	22
Амет-Уста З.	
Проблема формування доброзичливого ставлення до людей різних національностей в історії розвитку людства.....	29

Педагогіка

Андреєва Т., Кличко Ж.	
Проблема адаптації дітей дошкільного віку до умов ДНЗ: аналітичний підхід.....	34
Голота Н.	
Особливості розвитку мовлення дітей дошкільного віку в художній праці....	38
Карнаухова А.	
Українська казка як засіб виховного впливу на особистість.....	43
Кузьміна С.	
Зміцнення фізичного здоров'я дітей старшого дошкільного віку в процесі використання оздоровчих технологій.....	48
Левінець Н.	
Історико-педагогічні аспекти підготовки національних кадрів у галузі фізичного виховання дітей.....	54
Машовець М., Мордоус І.	
Вчимо англійську разом з батьками.....	62
Науменко Т.	
Авторська казка, що має наукову основу, як засіб екологічного виховання дітей старшого дошкільного віку.....	69
Овчар В.	
Ефективність формування у дітей старшого дошкільного віку емоційного здоров'я засобами ігротерапії.....	75

ВЧИМО АНГЛІЙСЬКУ РАЗОМ З БАТЬКАМИ

*Марина Машовець, Ірина Мордоус
Київ*

В статті розкрито сутність педагогічної взаємодії дорослих (батьків і вихователів) у створенні умов для пізнання дитиною математичних відношень у доступному середовищі з використанням англомовної лексики.

Ключові слова: освітньо-виховний простір, соціалконструктивістська модель взаємодії, батьківсько-дитяче співробітництво, математичний англомовний словник.

*Дітям потрібні не повчання, а приклади.
Ж. Жубер
(французький письменник)*

Сім'я для дитини виступає тим природним розвивально-виховним і освітнім середовищем, в якому вона формується як особистість та формує уявлення про світ і своє місце в ньому. Видатні педагоги (Я. Коменський, Г. Песталоцці, С. Русова, Г. Ващенко, В. Сухомлинський і т. д.) неодноразово підкреслювали роль матері й батька в цьому процесі, адже вони є найпершими вихователями власної дитини, хоча інколи в повній мірі їх не усвідомлюють всю відповідальність батьківської місії в житті власної дитини. З цього приводу актуальними залишаються педагогічні настанови П. Каптєрєва, які він адресував майбутнім та молодим батькам: батьки відповідальні, перш за все, за здоров'я дитини (ця тема в сучасних умовах потребує глибокого переосмислення, адже здоров'я дитини напряму залежить від здоров'я батьків), тому повинні дбати про власне здоров'я: відмова від шкідливих звичок, здорове харчування, утримання від дошлюбних стосунків, заняття фізичною культурою та спортом тощо.

Не менш важливою є необхідність забезпечення формування міцних моральних зasad особистості дитини. У цьому питанні батьки мають бути взірцем для своєї дитини – поважати і любити дитину, тримати дане слово самим дотримуватися правил життя сім'ї, виявляти найкращі моральні риси у взаєминах з людьми.

Батьківська відповідальність виявляється в створенні умов для формування у дитини здатності до інтелектуальних зусиль у пізнанні нового, в його творчому переосмисленні та застосуванні у власному житті. Сучасні науковці визначають це як формування життєвої компетентності дитини (О. Кононко).

Розглядаючи питання батьківської відповідальності через призму теорії соціалконструктивізму, відзначимо, що в тандемі "батьки-дитина/діти" відбувається ефективне взаємонавчання та взаємозбагачення. Однак, наше глибоке переконання, батьків не можна прирівнювати до професіоналів, тому, згідно теорії соціалконструктивізму, їм необхідна підтримка та консультативна допомога фахівців.

Передумовою ефективного процесу виховання, навчання та розвитку особистості дитини дошкільного віку є узгодженість впливів у сім'ї та дошкільному навчальному закладі. Дитячий садок, є в більшості випадків, ініціатором контактів із сім'єю і гарантує їх високий професійний рівень.

Співпраця ДНЗ з батьками здійснюються в індивідуальній або колективній формі (через батьківські ради, комітети), безпосередньо (бесіди з батьками, семінари, тренінги, конкретні форми роботи з дітьми) або опосередковано (з допомогою наочності та фахової періодики).

Навряд чи потрібно з'ясовувати, яке велике значення має тепер іншомовна мовленнєва компетенція в життіожної людини. Та і практика свідчить, що дитина в полілінгвістичній сім'ї – не таке, вже й унікальне явище. Але феномен полілінгвізму приводить до того, що дитина має достатньо розширений пасивний словник зожної мови, але сама довгий час користується мовою жестів та певних звуків.

Так, життєва ситуація: хлопчик Омар 2 р. і 7 місяців, мама – українка, тато – араб. Дитина чує від мами українську і російську мови, від тата – арабську і англійську. При цьому чудово розуміє виконує всі прохання і пропозиції, але сам ще не надає переваги жодній мові, користується для спілкування своєрідним дитячим мовленням. Тому саме педагогічна взаємодія батьків і вихователів є прогресивним напрямом в опануванні дитиною іноземної мови.

Участь батьків (мами або тата) у занятті, виконання завдань разом з дитиною дає можливість познайомитися з різними способами розвитку дитини в умовах сім'ї. Крім того, є нагода побачити результати роботи своєї дитини на фоні дітей групи, що дасть можливість об'єктивної оцінки своїх виховних можливостей. Вихователь звертає увагу на те, що навчання іноземної мови вимагає послідовності, частих повторень, терпіння, заохочення дитини, індивідуальної форми допомоги, тобто, кожній дитині необхідно допомагати по-різному.

Проведення спільно з дорослими занять з навчання іноземної мови на матеріалі формування елементарних математичних уявлень розкриває перед батьками специфіку методичних прийомів, окреслює лексичний запас, стимулює до пошуку природних ситуацій, в яких можна було б застосувати оптимальні знання.

Елементарні математичні уявлення розвивають специфічні математичні здібності дітей. Поєднання математичних понять з іншомовною лексикою розвиває їхню цікавість і інтерес до нового, невідомого. Математика захоплює тим, що її можна поєднувати з конкретною діяльністю з предметами, з іграми, з трудовою діяльністю, тощо. В кожному активному контакті дитини з довкіллям розвиваються його пізнавальні процеси – сприймання, пам'ять, уява, мислення і мова. А кожен і всі разом ці процеси дозволяють пізнавати довкілля. Пізнавальні процеси разом з мисливськими операціями (аналізом, синтезом, класифікацією, узагальненням) обумовлюють навчальну діяльність дитини.

Життя дитини-дошкільника наповнене математичним матеріалом, тому батькам не варто шукати спеціальні підручники з математики для малят. Подивившись уважно на зміст спільної діяльності з дитиною, батьки можуть помітити яскраво виражений математичний зміст. Йдучи в дитячий садок, наприклад, ви з дитиною можете вправлятись у сприйманні величин: йдемо швидко, йдемо не поспішаючи; встигнемо на зарядку, чи спізнимося – сприймання часу; близько чи далеко до дитячого садка; будівля дитячого садка низька чи висока – сприймання окремих (довжина і висота) параметрів величини; щоб потрапити в свою групу, треба повернути праворуч чи ліворуч – сприймання напряму, орієнтування в просторі.

Числові уявлення формуються у різних видах діяльності: сервірувати столи для сніданку, обіду й вечері, виходячи з кількості дітей в групі, стати парами; перешкіуватися по 3, по 4; поділитися апельсином з другом і т. д.

Математичними діями насичено багато ігор дітей. Так, конструктивно-будівельні ігри сприяють закріпленню просто орієнтацій, уявлень про кількість, величину та геометричні фігури.

Наводимо приклад розробленого авторами заняття на матеріалі формування елементарних математичних уявлень, в якому простежується спільна робота батьків і вихователів з дітьми з вивченням англійської мови.

Мета: розкрити основні принципи батьківської педагогіки (опора на позитивні взаємовідносини у сім'ї, єдність вимогливості і поваги до особистості,

відповіальність батьків за виховання дитини тощо) у навчанні дітей дошкільного віку англійської мови на матеріалі елементарних математичних уявлень;

- показати місце іноземної мови в процесі формування у дітей елементарних математичних уявлень з тем: активізація та закріплення лексичних одиниць («кількість і лічба», «величина і геометричної фігури», «орієнтування в часі і просторі»);

- дати уялення про використання дитячих іграшок та природного матеріалу як дидактичного матеріалу в умовах індивідуальної роботи з дітьми в сім'ї (камінці, палички, жолуді, каштани, дрібні іграшки – для вправляння у кількісній та порядковій лічбі та розширення англомовної лексики; м'ячі, машинки, конструктор різного розміру та кольору – для визначення параметрів величини та кольорів) та спеціально підготовленого роздрукованого матеріалу (геометричні фігури, тощо);

- формування уміння встановлювати довірчо-діловий контакт у тандемі «дорослий-дитина»;

- формувати у батьків вміння інтегрувати іноземну мову в роботу по закріпленню математичних елементів в умовах індивідуального ознайомлення з іншомовною культурою.

Подаємо орієнтовний словник, що допоможе батькам організувати спілкування англійською мовою в інших ситуаціях.

Орієнтовний словник

Лексичні одиниці та граматичні конструкції	
Українською мовою	Англійською мовою
один	one
багато	It is enough
мало	It is little
один предмет	one thing
багато предметів	many things
по одному	on one
порівну	equally
більше	more
менше	less
стільки-скільки	The same as...
у мене є	I have
дайте меті, будь-ласка...	Give me please
я бачу	I see
скільки у тебе є	How many...have you
один – перший	one – first
два – другий	two – second
три – третій	three – thirst
четири – четвертий	four – forth
п'ять – п'ятий	five – fifth
шість – шостий	six – sixth
сім – сьомий	seven - seventh
вісім – восьмий	eight – eighth
дев'ять – дев'ятий	nine – ninth
десять – десятий	ten - tenth
скільки	How many...
У неї (нього) є	She (he) has
Візьми	Take
Поклади	Put (on)
Довжина	length
Ширина	width

Товщина	thickness
Великий	Big
Більший	Bigger
Менший	Smaller
Маленький	Small
Високий	High
Вищий	Higher
Низький	low
Нижче	lower
Однакові	identical
Таке саме	the same
Довгий	long
Довше	longer
Короткий	short
Коротше	shorter
Предмет великий?	It is big?
Предмет маленький?	It is small?
Покажи мені	Show me...
круг	circle
квадрат	square
трикутник	triangle
прямокутник	rectangle
куля	sphere
м'яч	ball

Заняття проводиться підгрупою: від 3-ох до 5-ти дітей та їхніх мам або тат.

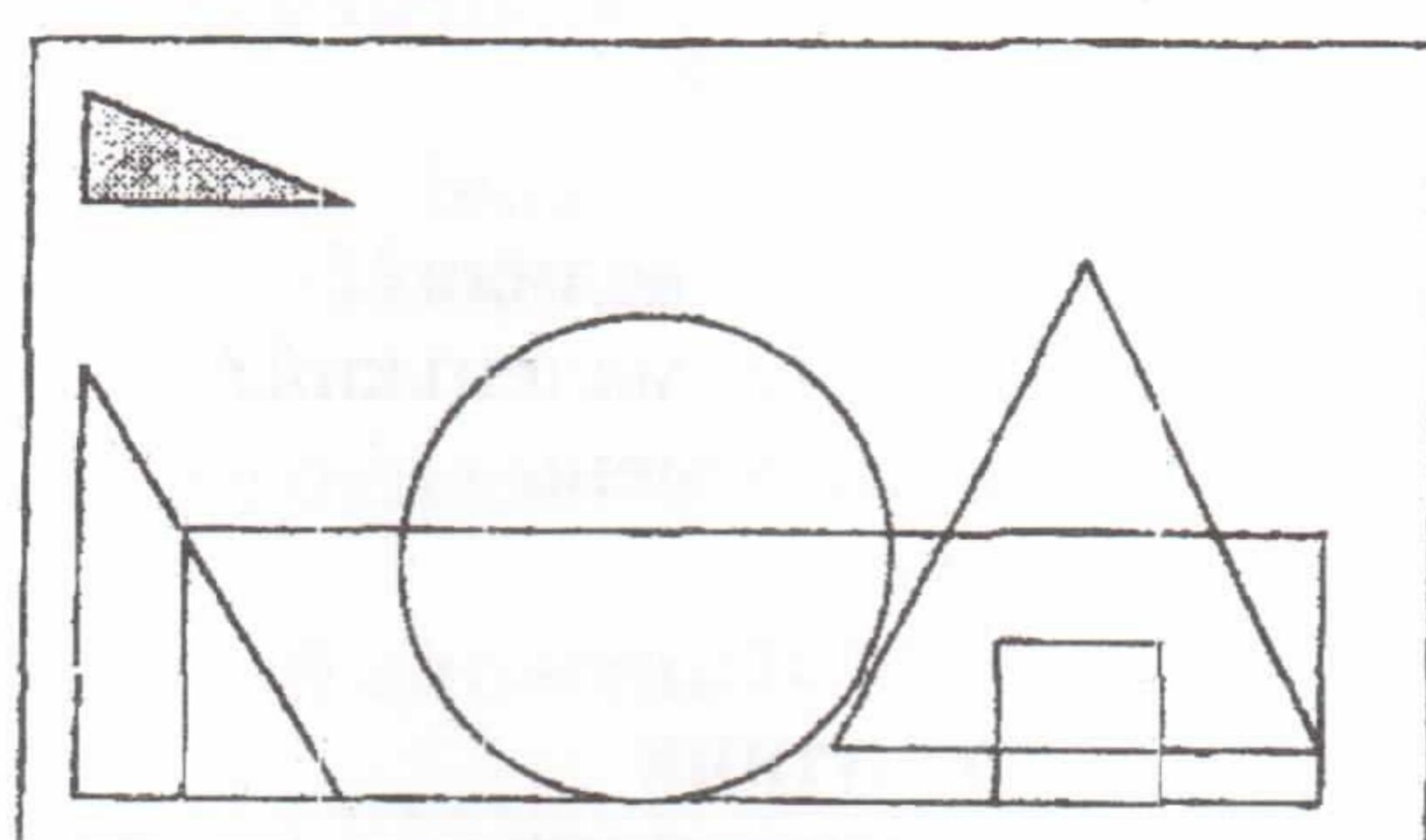
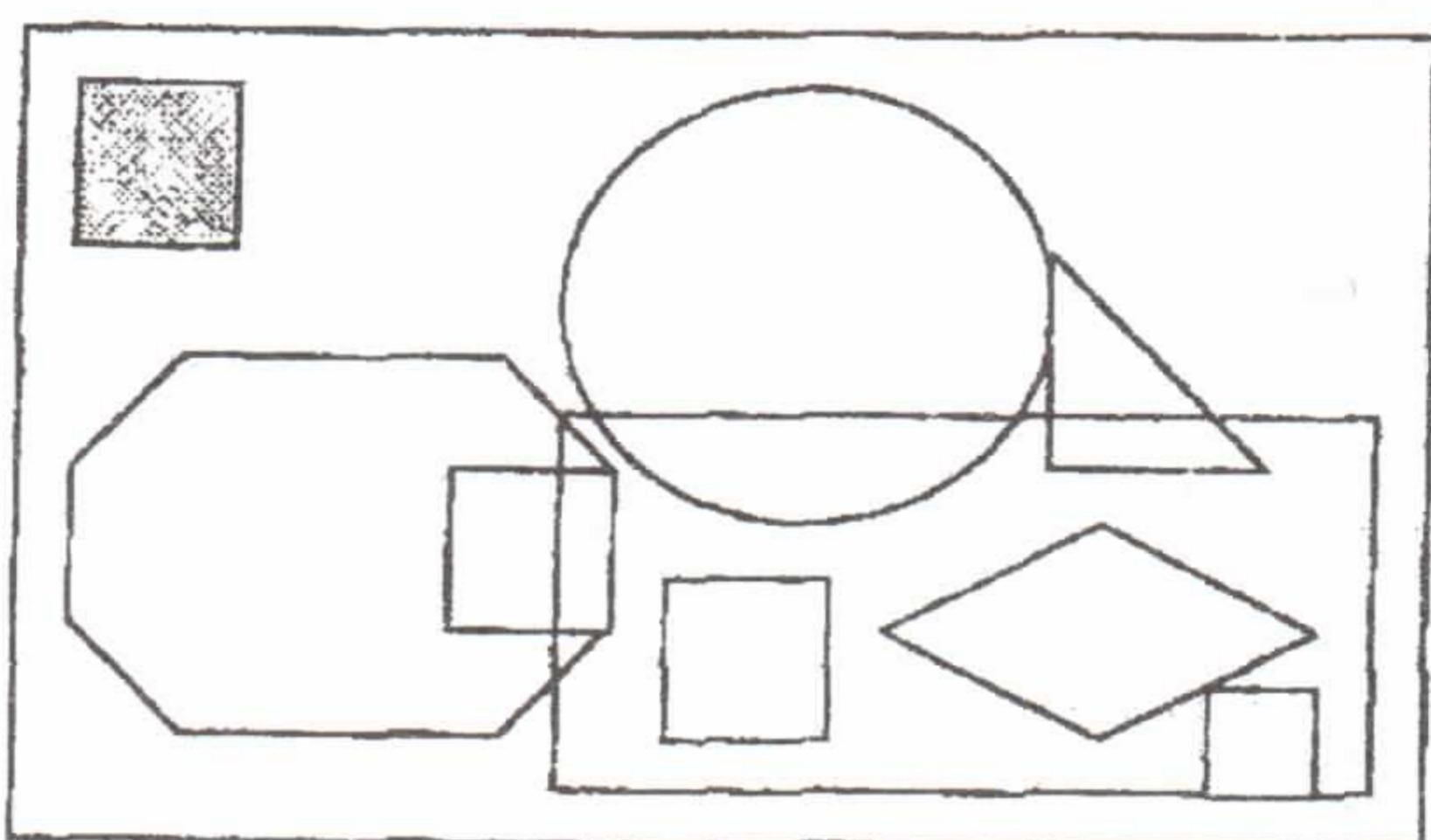
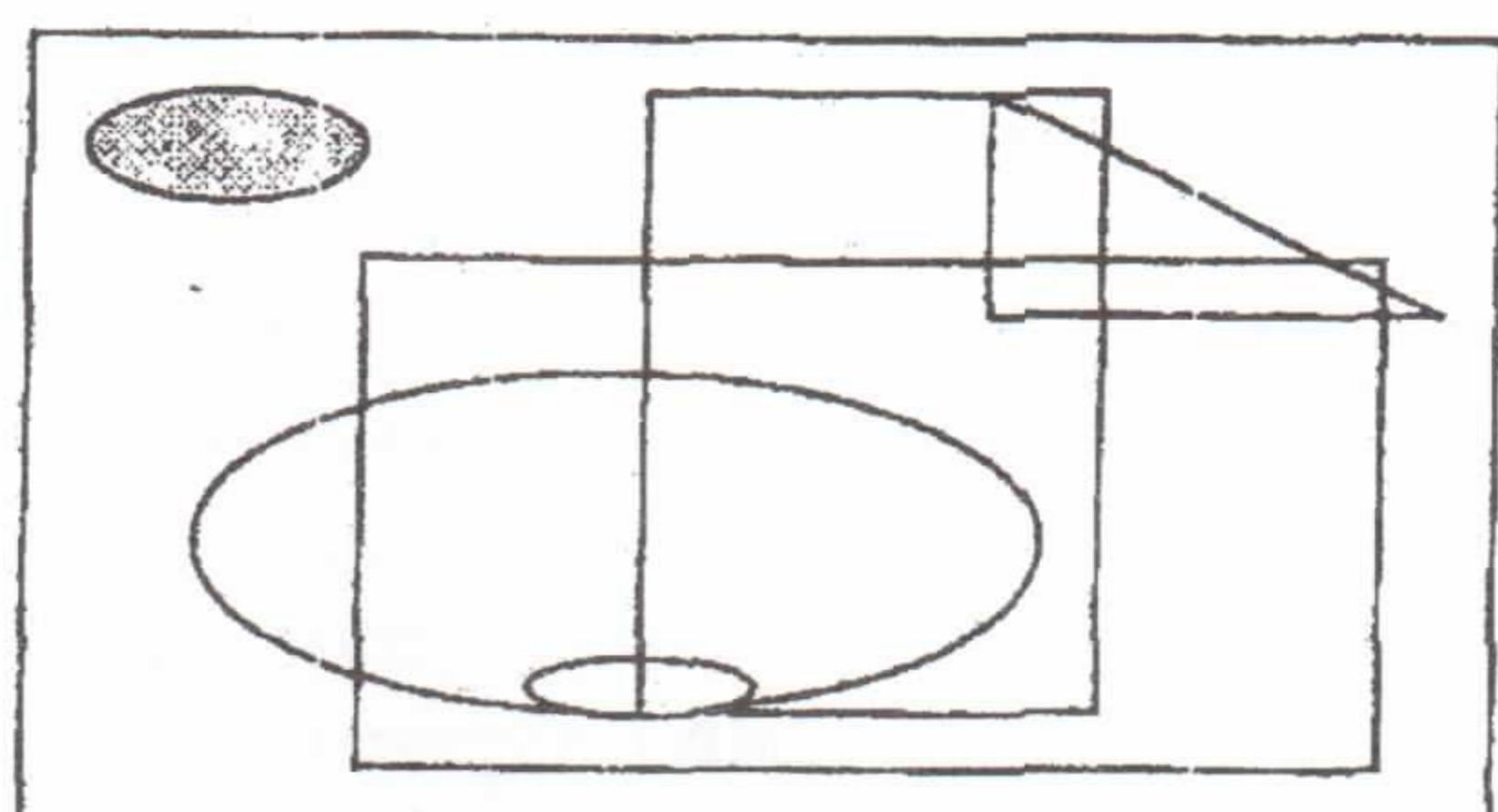
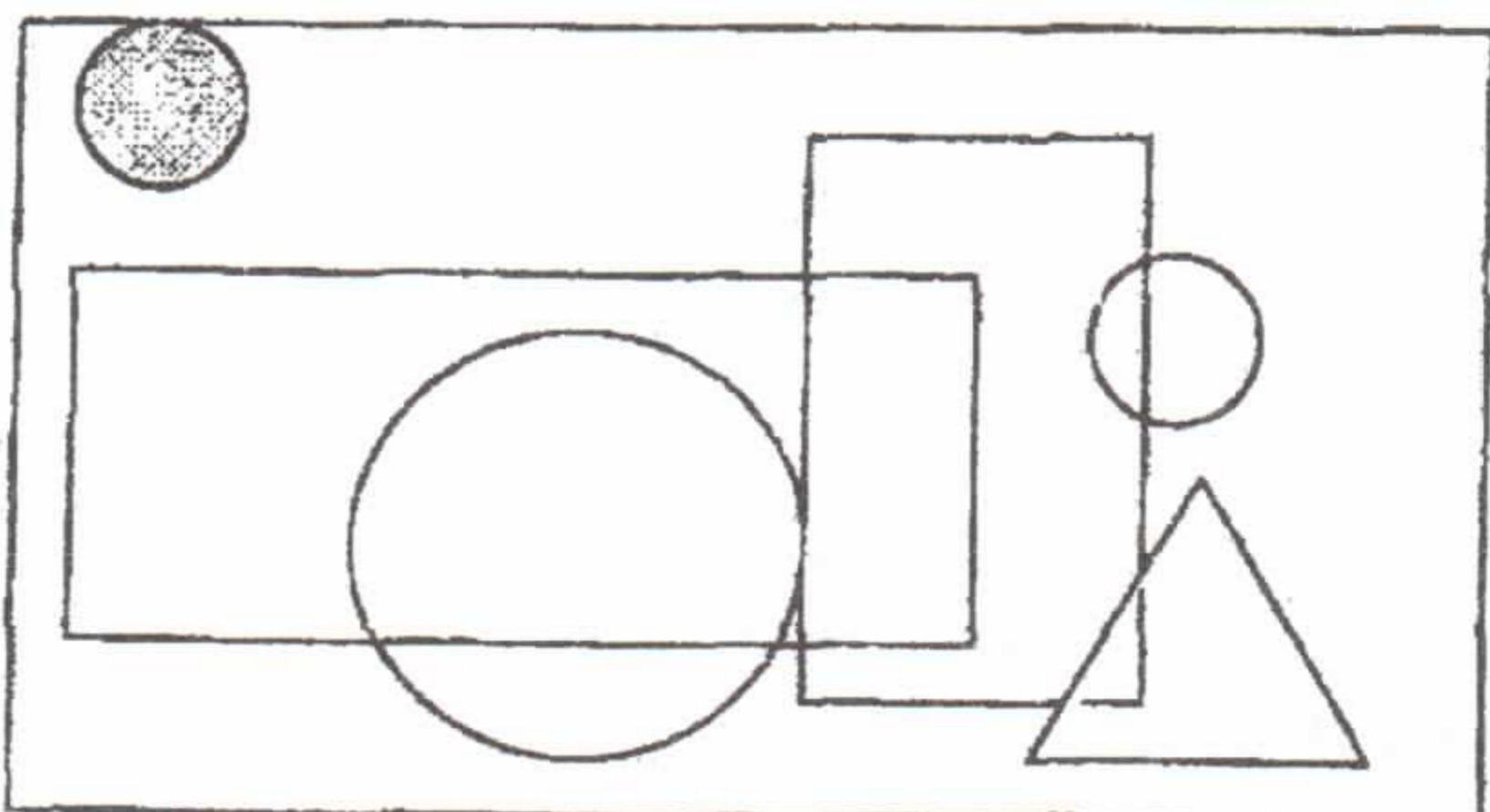
Організація простору: учасники заняття розміщаються за столами, розставленими по колу.

Обладнання: картки з геометричними фігурами, картки з образами іграшок, викладених з геометричних фігур, природний матеріал: камінці, каштани, жолуді, палички; 4 коробки, таця, картинки-завдання, пісковий годинник на 1 хв.

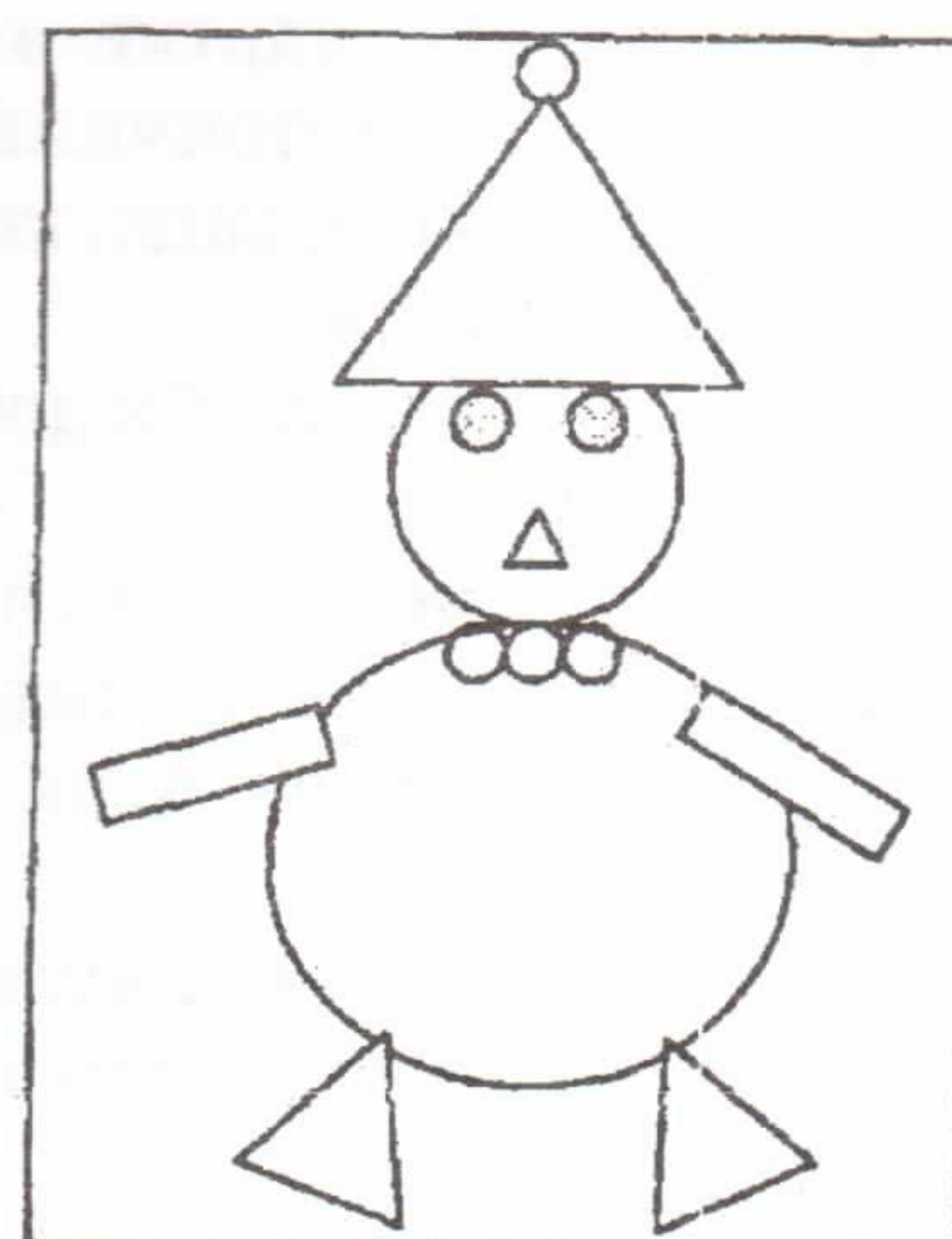
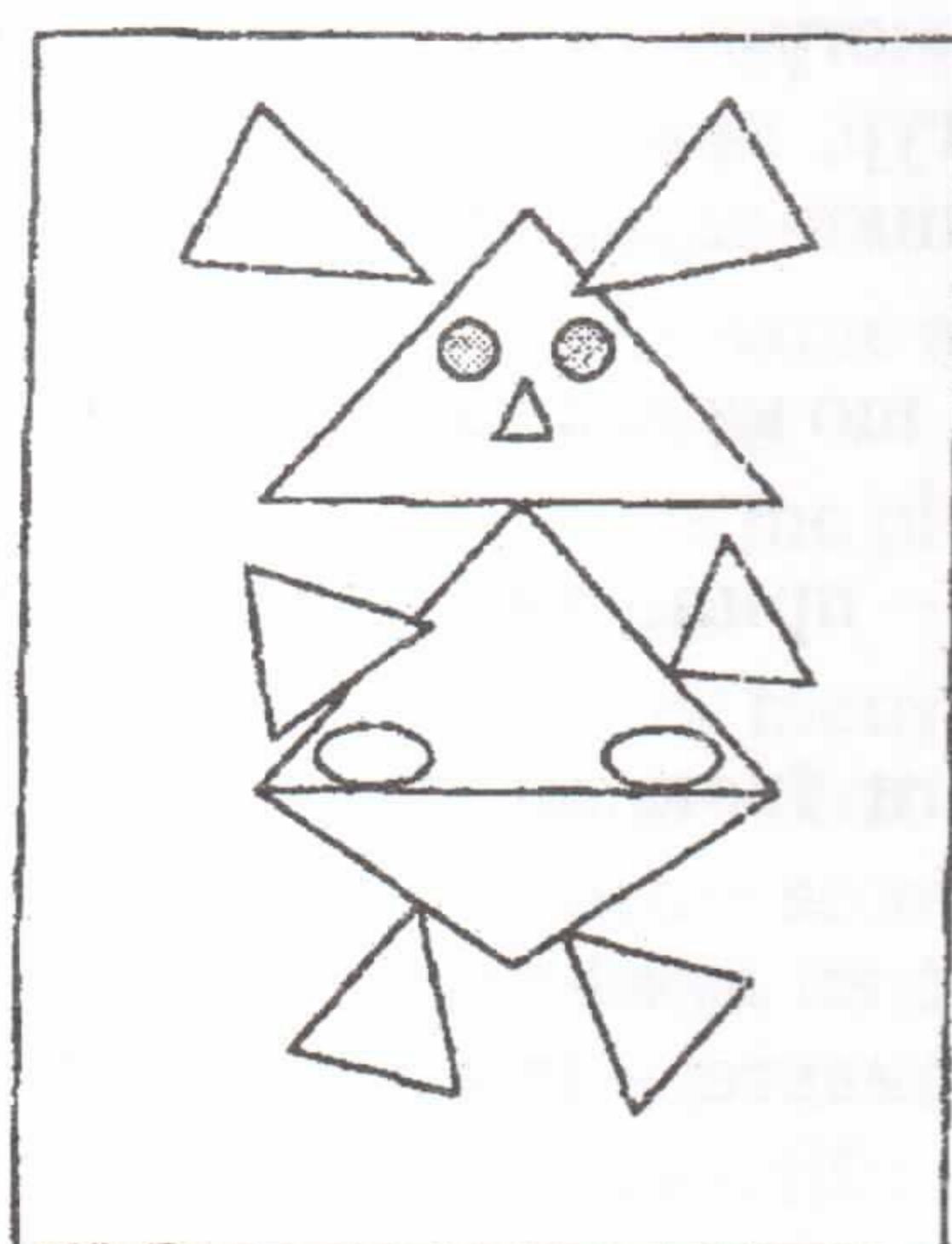
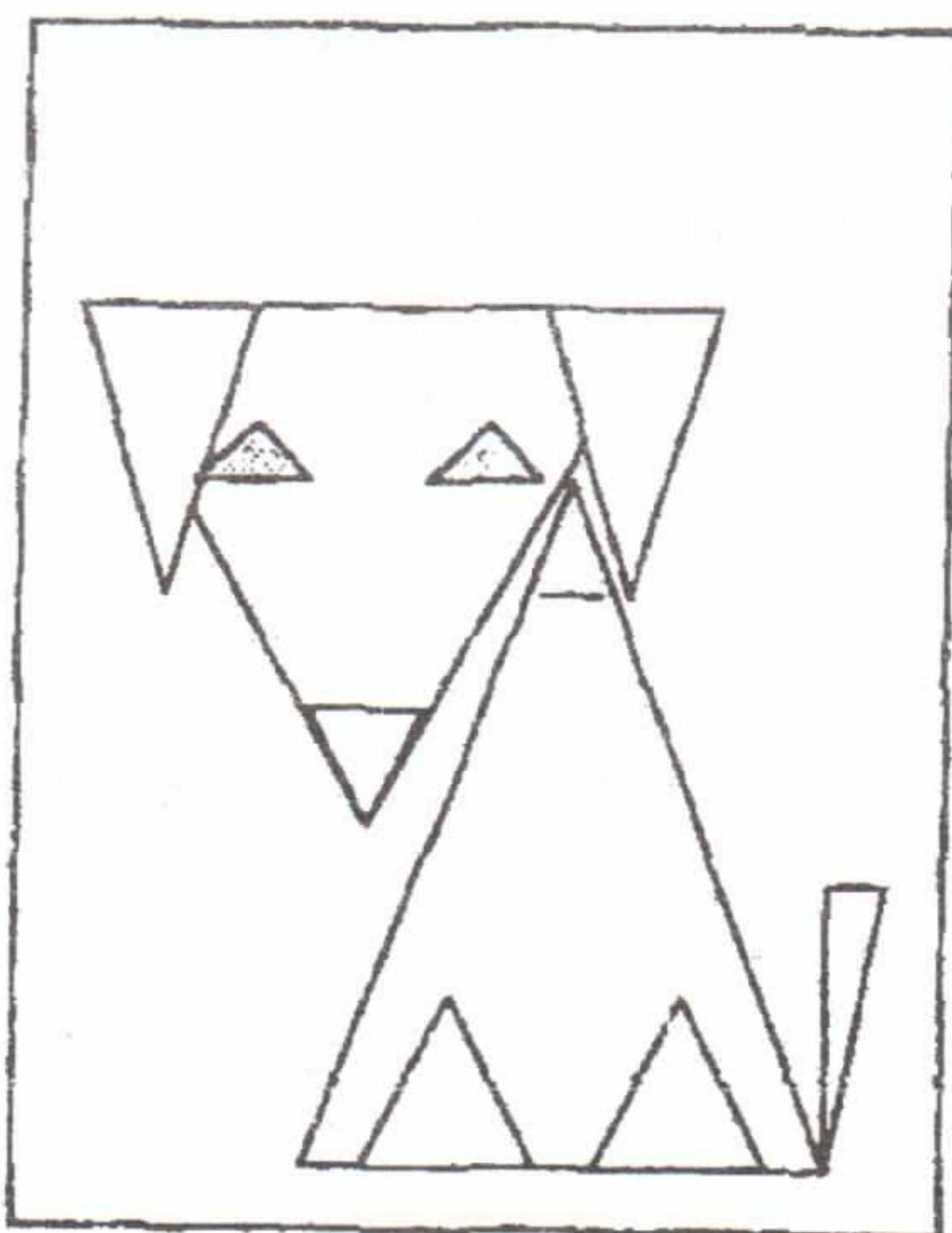
Хід заняття:

- Доброго ранку! Як добре, що ви завітали до мене! – Good morning! As well, that you came to us!
- Давайте знайомитися! Я – принцеса крапочка з Великих і Малих королівств математики. – Let us meet.
- Як тебе звати? А як звати твою маму? – What is your name? What is your mother's name?
- Дуже приємно. Я чула, що ви дуже допитливі діти, про все на світі розпитуєте у мам і тат, і вже багато чого знаєте. – It is a circle. It is green. The circle is small. It is round?
- Пропоную вам погостювати в наших королівствах. Ось, наприклад, у королівстві Геометричних фігур дуже багато мешканців. Вони такі галасливі, завжди кудись поспішають. На перший погляд вони всі дуже схожі. Але це не так. Ось самі подивіться! [Мами і діти дістають картки з геометричними фігурами. Завдання: заштрихувати фігуру, яка визнана ключовою]
- Що ви можете розказати про фігуру, яку заштрихували?
- Це круг . Він зеленого кольору. Круг маленький. Він круглий.
- На моєму малюнку 2 квадрати. Один великий – червоного кольору, і ще один – маленький, жовтого кольору. – There are two squares on my picture. One of them is big and red and the other is small. It is yellow.
- Чим відрізняється круг і квадрат?

- Квадрат і трикутник?
- Квадрат і чотирикутник?

- Молодці! Як багато красивих портретів мешканців королівства Геометричних фігур ви намалювали. На згадку вони вирішили подарувати вам ось такі незвичайні подарунки.

- Порахувати скільки маленьких трикутників. – How many small squares are there?
- Порахувати скільки великих трикутників. – How many big squares are there?
[на питання відповідають мами і діти]
- Треба нам рушати далі. У королівстві часу нас давно вже чекає принцеса Хвилинка, та не проста а фізкультурна.

Hands to the sides
Band left
Band right
Match 1, 2, 3, 4 hop
1, 2, 3, 4 stop
Stand suit.

Принцеса Хвилинка дуже ощадлива – час не марнує, використовує його з користю.

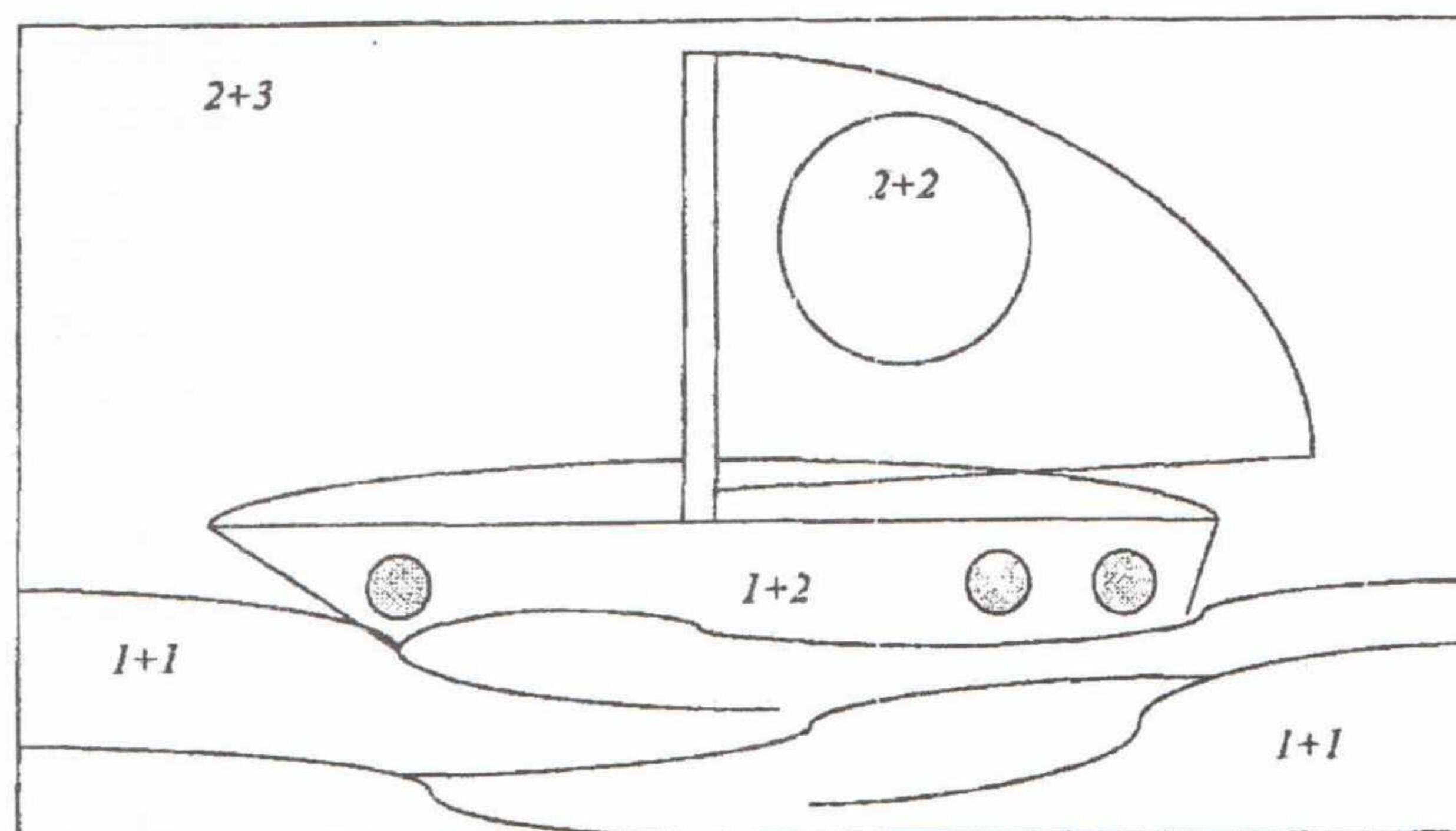
Ось і вам пропонує навести порядок у цих коробках – дітям дають завдання розкласти предмети у коробки: природній матеріал: камінці, каштани, жолуді, маленьки іграшки. Пісковий годинник на 1 хвилину. Діти розкладають матеріал у 4 коробку. Мами – вирізають наклейку на коробку.

Потім дітям дають завдання порахувати коробки. Скільки всього коробок?

- Що лежить в першій коробці?
- Що лежить в другій коробці?
- Що лежить в третьій коробці?
- Що лежить в останній коробці?

В якій коробці будуть лежати жолуді, якщо рахувати справа наліво?

Принцеса Хвилинка дуже задоволена вашою допомогою і хоче на пам'ять подарувати вам подарунки, але вони також не звичайні. Треба розмалювати картинку за підказками, правильно вирішивши приклади:

- 2-синій
- 3-коричневий
- 4-червоний
- 5-блакитний

Основний підхід до оволодіння дитиною англомовною лексикою в дошкільному віці полягає в організації співдіяльності дитини і дорослого. Разом можна досягти значних результатів.

В статье раскрыты особенности педагогического взаимодействия (родителей и воспитателей) в создании условий для ознакомления с элементарной математикой в доступной среде с использованием английской лексики.

Ключевые слова: образовательно-воспитательное пространство, социалконструтивная модель взаимодействия, сотрудничество родители – дети, математический англоязычный словарь.

In article features of pedagogical interaction (parents and tutors) in creation of conditions for acquaintance with elementary mathematics in the accessible environment with use of English lexicon are opened.

Key words: educational-educational space, cooperation parents – children, the mathematical English-speaking dictionary.